

спільної мети щодо охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів, якісного надання екологічних послуг.

Використані джерела

1. Глосарій Програми розвитку ООН. URL: <http://www.unpan.org/Directories/UNPublicAdministrationGlossary/>
2. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник. К.: Знання, 2009. 582 с.
3. Мельник А. Ф. Менеджмент державних установ і організацій : навчальний посібник А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Н. М. Кривокульська; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. Ф. Мельник. Тернопіль : Економічна думка, 2006. 320 с.
4. Keeling D. Management in Government / D. Keeling. London: Allen & Unwin, 1972.

Столяр Христина

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Васіна А.Ю.)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ: АНАЛІЗ ТА НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Сьогодні в Україні діє розгалужена система нормативно-правових актів, які безпосередньо закріплюють юридичний механізм забезпечення, охорони та захисту прав дитини в Україні. Вказаний механізм загалом відповідає міжнародним стандартам у сфері прав дитини, що закріплені у відповідних конвенціях.

Першим міжнародним документом, у якому ставилася проблема прав дитини, була Женевська декларація 1923 року. У ній сформульовано право дитини на допомогу, виховання, захист. Однак цей документ мав лише декларативний характер, і тому реальний правовий захист був можливий через створення норм національного права на основі прийняття державами міжнародних договорів.

Більш дієвим документом стала Загальна декларація прав людини, прийнята 10 грудня 1948 року Генеральною Асамблеєю ООН. У ній зафіксовані основи захисту прав дітей. Свій розвиток ця Декларація отримала в Пактах Прав Людини. У цих актах гарантовані рівні права всім дітям і забезпечення їхніх основних соціальних потреб [1].

20 листопада 1959 року Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй прийняла Декларацію прав дитини, що регулює становище дитини в сучасному суспільстві. В основних принципах Декларації йдеться про те, що дитині, незалежно від кольору шкіри, мови, статі, віри, законом повинен бути забезпечений соціальний захист, надані умови та можливості, що дали б їй

змогу розвиватися фізично, розумово, морально, духовно [1].

У 1989 році Генеральна Асамблея ООН прийняла й відкрила для підписання Конвенцію про права дитини, яка 27 лютого 1991 року ратифікована нашою державою. Основні положення Конвенції відображено в Законі України «Про охорону дитинства» від 26 квітня 2001 року, який визначає охорону дитинства в Україні як стратегічний загальнонаціональний пріоритет і з метою забезпечення реалізації прав дитини на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист і всебічний розвиток, установлює основні засади державної політики в цій сфері.

У листопаді 1985 року схвалені Конгресом Організації Об'єднаних Націй Мінімальні стандартні правила щодо відправлення правосуддя стосовно неповнолітніх, відомі як «Пекінські правила» [2]. Вони затверджені Асамблеєю й діють у всіх частинах світу.

В Україні права дитини закріплено на конституційному рівні. Конституція України проголошує рівність прав дітей (ст. ст. 24, 52), охорону дитинства (ст. 51), заборону насильства над дитиною та її експлуатацію (ст. 52), право на життя (ст. 27), захист і допомогу держави дитині, позбавленій сімейного оточення (ст. 52), право на освіту (ст. 53). Основний Закон України визначає, що сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою. Діти рівні у своїх правах незалежно від походження, а також від того, народжені вони у шлюбі чи поза ним. Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом [3].

Права дитини за законодавством України визначені низкою нормативно-правових актів, які спрямовані на забезпечення, реалізацію та захист прав дитини у нашому суспільстві. Основним законом у нашій державі, який захищає права та інтереси дитини є Закон України «Про охорону дитинства».

За останні декілька років були внесені певні зміни до законодавства у сфері захисту прав дітей, наприклад, що стосуються стягнення аліментів. Відтак з липня 2017 року мінімальний розмір аліментів на одну дитину зріс з 30% до 50% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку. Крім того визначено, що аліменти є власністю дитини.

7 січня 2018 року набрав чинності Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», яким передбачається впровадження комплексного підходу до боротьби з домашнім насильством, суттєве доповнення існуючих інструментів такої боротьби, введення нових норм, спрямованих на покращення захисту потерпілих, зокрема і дітей, від домашнього насильства.

Проте, наразі нормативно-правова база, що повинна регулювати діяльність у сфері захисту прав дітей ще не відповідає сучасним викликам та

потребам. Зміни до законодавства приймають ситуативно – часто для вирішення конкретних випадків. Більшість законодавчих ініціатив мають косметичний характер, без комплексного підходу. Наприклад, із 2011 року до Закону «Про охорону дитинства» внесено 20 новацій. До Постанови Кабміну № 866 «Питання діяльності органів опіки та піклування», яка повністю координує і пропонує алгоритм дій усіх представників влади, що займаються захистом прав дитини, – 18 змін. Це більше схоже на «латання дірок» у вітчизняному законодавстві, аніж на системну державну політику щодо захисту прав дитини.

За часи незалежності в Україні сформовано державну нормативну базу та систему органів, які забезпечують виконання вимог міжнародного законодавства щодо захисту прав дитини, досягнуто позитивних результатів у сфері подолання деяких негативних соціальних явищ у дитячому середовищі. Проте наявні й серйозні проблеми в діяльності системи органів, відповідальних за забезпечення прав дітей. Має місце певний конфлікт інтересів між окремими установами та відомствами, які діють у сфері захисту прав дитини, що вимагає удосконалення нормативної бази діяльності міністерств і відомств.

Використані джерела

1. Волинець Л.С. Права дитини в Україні: проблеми та перспективи. Київ: Логос, 2012. С. 10-11.
2. Конвенція о правах ребенка (принята Генеральной Ассамблеей ООН 20 ноября 1989 г). Сборник международных стандартов и норм ООН в области правосудия в отношении несовершеннолетних. Москва: Юнисеф, 1998. С. 23-50.
3. Конституція України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

Счастний Валерій

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Котис Н.В.)

ОПІР ЗМІНАМ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

Зміни в організаціях завжди супроводжуються опором. І хоча організаційний опір у випадках змін неминучий, це не є виключно негативним явищем, як це часто трактують. Насправді організаційний опір – це реакція соціальної групи на вплив і може розглядатися як зворотній зв'язок [2, с. 624]. Це одне із природних явищ в житті організації, яких не слід уникати, і з якими не доцільно боротися, а потрібно намагатися зрозуміти та використовувати для більш ефективного управління змінами.

Необхідною умовою ефективного управління змінами є розуміння опору,